

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО**

**НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ ПРОГРЕС І ОПТИМІЗАЦІЯ
ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ СТВОРЕННЯ
ЛІКАРСЬКИХ ПРЕПАРАТІВ**

**МАТЕРІАЛИ VIII НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
*23–24 вересня 2020 р.***

Тернопіль
ТНМУ
«Укрмедкнига»
2020

УДК 615.1

Редакційна колегія:

проф. Кліщ І.М., проф. Грошовий Т.А., проф. Фіра Л.С., доц. Вронська Л.В.,
доц. Демчук М.Б., доц. Чубка М.Б., ас. Стечишин І.П. ас. Дуб А.І.,
ас. Павлюк Б.В.

Науково-технічний прогрес і оптимізація технологічних процесів
створення лікарських препаратів : матеріали VII наук.-практ. конф. з міжнар.
участю (Тернопіль, 23-24 вересня 2020 р.). – Тернопіль : ТНМУ, 2020. – 320 с.

*Усі матеріали збірника подаються в авторській редакції. Відповідальність
за представлені результати досліджень несуть автори тез.*

Таким чином, забезпечення навчально-матеріальних, організаційних, морально-психологічних, естетичних і гігієнічних умов зумовлює ефективність навчального процесу студентів з інвалідністю.

АНАЛІЗ ВІТЧИЗНЯНОГО РИНКУ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ, ЩО МІСТЯТЬ ПРОДУКТИ РОСЛИННОГО ПОХОДЖЕННЯ ІЗ АЛОЕ У СВОЄМУ СКЛАДІ

О.М. Глущенко, Т.А. Буткевич, А.О. Булгакова

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, Київ, Україна
chelentechnos@gmail.com

На сьогоднішній день проведення досліджень з метою реалізації широкого потенціалу використання лікарської рослинної сировини (ЛРС), що не включена до Державної фармакопеї України, та продуктів на її основі є одним із актуальних та розповсюджених напрямків наукових пошуків. Це можна пояснити різноманітністю видів як самих лікарських рослин, так і їхньої ЛРС (квітки, листя, стебла, кора, корені та кореневища тощо), рослинних продуктів (екстракти сухі, густі та рідкі, соки тощо), можливістю культивування, відносною доступністю, низьким рівнем токсичності та ін. Алое (*Aloe*) – рід багаторічних трав'янистих вічнозелених рослин родини *Asphodelaceae*. Найбільш розповсюдженими є види *Aloe (A.) arborescens*, *A. ferox* та *A. barbadensis (vera)*. У Європейській фармакопеї наявні 3 монографії на продукти рослинного походження одержані із Алое: висушені концентровані соки із листя *A. barbadensis* та *A. ferox*, а також сухий екстракт обох вказаних видів лікарської рослини. Це дозволяє робити припущення про ймовірність використання такої сировини як складових нових лікарських засобів (ЛЗ) та можливості проведення контролю якості розроблюваних лікарських форм на їхній основі.

Мета. Провести аналіз вітчизняного ринку ЛЗ, що містять у своєму складі продукти рослинного походження із Алое з метою визначення перспективності фармацевтичної розробки нових лікарських форм.

Матеріали та методи. У роботі застосовано бібліографічний метод аналізу джерел літератури та контент аналіз даних Державного реєстру ЛЗ України.

Результати. Станом на 01.09.2020 року на ринку України зареєстровано шість торгових назв (ТН) лікарських препаратів, що містять у своєму складі рослинні продукти із Алое. Їхня частка складає 0,4 % з-поміж усіх зареєстрованих ЛЗ рослинного походження. Так, три ТН є моно препаратами екстракту рідкого із *A. arborescens* виробництва ТОВ «Фармацевтичний завод «Біофарма», АТ «Лубнифарм» та ПрАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця» (Україна). Ці ЛЗ відповідно до Anatomical Therapeutic Chemical (АТС) класифікаційної системи належать до групи А16АХ – різні речовини, що впливають на травну систему і метаболізм, та випускаються у лікарській формі – розчин для ін'єкцій. Також на вітчизняному ринку зареєстровано три ТН комбінованих ЛЗ, до складу яких

входять рідкий екстракт *A. arborescens* (сироп «Біоарон С», підприємство-виробник Фітофарм Кленка С. А., Польща, за АТС класифікацією є ЛЗ групи А13А – тонізуючі засоби), сік із листя *A. arborescens* (лінімент «Алором», підприємство-виробник АТ «Лубнифарм», Україна, ЛЗ належить до групи АТС класифікації М02АХ – інші засоби, що застосовуються місцево у разі суглобового та м'язового болю) та сухий екстракт *A. barbadensis (vera)* (сироп «Доктор Мом», підприємство-виробник Юнік Фармасьютикал Лабораторіз (відділення фірми Дж. Б. Кемікалз енд Фармасьютикалз Лтд), Індія, що за АТС класифікацією належить до групи R05X – інші препарати, що застосовують у разі кашлю та застудних захворювань). Результати аналізу дозволяють зауважити досить широкий спектр фармакологічної активності зареєстрованих ЛЗ, які містять рослинні продукти із Алое, та відзначити їх низьку частку на фармацевтичному ринку.

Висновки. Розробка нових лікарських форм до складу яких входитимуть продукти рослинного походження (екстракти сухі та рідкі, концентровані висушені соки) із Алое є актуальним та перспективним напрямком наукових досліджень.

КЕЙС-ДОСЛІДЖЕННЯ СТРУКТУРИ ВІДПУСКУ ПРЕПАРАТІВ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ СЕРЦЕВО-СУДИННИХ ЗАХВОРЮВАНЬ УПРОГРАМІ «ДОСТУПНІ ЛІКИ»

В.С. Гуз, О. М. Заліська, Н. М. Максимович, З.О. Заболотня

*Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького,
м. Львів, Україна
vhuz@ukr.net*

Вступ. За даними ВООЗ, серцево-судинні захворювання (ССЗ) займають перше місце за рівнем смертності у світі. В Україні впроваджена з 01.04.2017 року урядова програма реімбурсації «Доступні ліки», а з 01.04.2019 року лікарські засоби (ЛЗ) уже відпускаються за е-рецептами, що є значним досягненням у покращенні доступності фармацевтичної допомоги на рівні європейських стандартів, особливо для хронічних хворих.

Матеріали та методи досліджень. Метою нашої роботи був аналіз структури рецептів, відпущених з аптеки, яка з 01.04.2017 у програмі реімбурсації «Доступні ліки», щоб визначити часто призначувані ЛЗ, їх споживання у DDD для оптимізації асортименту, їх кількості. Нами проаналізовано суцільну вибірку рецептів, відпущених за 24 місяці роботи (04.2017-04.2019) для лікування ССЗ за даними звітів аптеки №1 (Виноградів, Закарпатської області). Параметрами аналізу були: асортимент, кількість ЛЗ, форма оплати – безоплатні та з доплатою; хворі – з міста чи села. Використані методи порівняльного аналізу та АТС/DDD-аналіз для оцінки споживання.

Результати досліджень. Нами проаналізовано звіти аптеки з реімбурсації за 2 роки, суцільна вибірка рецептів при ССЗ була 10524 на суму 1172969 грн.